

niso nujno potrebne. Če s seboj ne boste vzeli nepotrebnih stvari, boste na potovanju manj obremenjeni, imeli boste manj skrbi in bolj svobodni boste spoznavali neznano.

Ali s seboj res potrebujete:

- walkman in radio s kasetami in rezervnimi baterijami,
- veliko kamero z množico filmov,
- prenapolnjeno toaletno torbo in toliko zdravil,
- veliko škatlo osvežilnih robčkov, ki so vsak posebej zataljeni v aluminijasto folijo?

Ne nosite s seboj stvari z obilo embalaže!

Skrbno pazite, da s seboj vzamete le material in potrebščine, ki so pakirani v okolju prijazne snovi. Aluminijasta folija, konzerve, plastične

posode in steklenice so smeti, ki se v naravi ne razgradijo. S seboj jemljite le tiste stvari, ki so pakirane v neškodljivo gorljive ali organsko razgradljive materiale.

Problematične odpadke odnesite nazaj domov!

Problematične odpadke, ki se jim niste mogli (ali niste hoteli) odreči na poti, odnesite nazaj domov. Baterije, zdravila, plastika, folije in podobno so produkti naše civilizacije in ne spadajo v gorsko naravo, čeravno jih skrijete ali zakopljete.

UIAA-Komisija za varstvo gorske narave
Komisija za odprave

(Prevedel dr. Tomaž Vrhovec)

NEKATERE NAŠE ALPSKE DOLINE BO TREBA ZAPRETI

VRŠIČ S CESTNINO?

Avtomobilisti naskakujejo Alpe. V tesne gorske doline se po cestnicah, ki so pogosto makadamske, slabe in brez izogibalšč in parkirnih prostorov, valijo kolone avtomobilov, ne le osebnih, temveč tudi kombijev, avtobusov in neredko tudi malih tovornjakov. Hrup in smrad, ogrožanje pešcev, teptanje travnikov, vznemirjanje živine, odganjanje divjadi, podiranje ograj in še kaj...

Slej ko prej bo treba ukrepati, čeprav bodo odpori močni in seveda kar se da argumentirani. Lahko uganete, da se bodo najbolj upirali vikendaši, ki so si vzeli nekatere gorske koticke tako rekoč v zakup in s svojo navidezno skrbjo za okolje in naravo terorizirajo na eni strani izletnike, na drugi pa kmete; seveda vse v skladu s pregovorom, da pes laja zaradi sebe in ne zaradi vasi.

Nekatere najlepše gorske doline bo treba slejkoprej zapreti za javen avtomobilski promet, urediti pred njimi parkirišča in organizirati po dolinah (po potrebi) ustrezen javni prevoz, seveda ne brezplačen. Naj navsezadnje nekdo v tem kraju nekaj zasluži in hkrati skrbi, da bo pot označena in prevozna, dolina dostopna izletnikom in rešena pločevinaste invazije!

Seveda bi bil dovoz v take doline dovoljen reševalnim, gasilskim in policijskim avtomobilom, dostavnim prevozom (ob določenih urah), invalidom in (res) stalnim prebivalcem ter (pod nadzorom!) vikendašem.

V mislih imamo doline, kakor so Logarska, Vrata, Tamar, Kamniška Bistrica (od Kopišč naprej), Zadnjica, Bavšica in še nekatere. Gostinci, ki v takih dolinah nudijo svoje storitve, bodo najpogostejše tudi organizatorji omenjenega javnega prevoza. Izkušnje iz Avstrije, Nemčije in Švice kažejo, da se je po takih zaporah dolin

obisk najprej nekoliko zmanjšal (ne povsod), potem pa nekajkratno povečal. Začeli so prihajati tudi izletniki, ki so se prej teh dolin izogibali zaradi neprijetnega in nevarnega avtomobilskega prometa.

CESTNINA-REKLAMA ZA VRŠIČ

Tudi bi lahko na nekaterih naših gorskih cestah vpeljali cestnino. V Alpah je takih cest veliko, ne le glavnih, kjer so predori, temveč tudi majhnih in izrazito turističnih. Seveda je cestnino mogoče zahtevati le na cestah, ki imajo (brezplačno) alternativo.

Brez predsodkov bi lahko vpeljali cestnino na cesti čez Vršič med Eriko in Kugyjem. Ne visoko, da bi Triglavski narodni park, denimo, čez noč obogatel in izzval hudo zavist, temveč ustrezno vsoto. Nabralo bi se nekaj denarja, vsaj za sprotno vzdrževanje in nadzor te ceste, da bi ne bila več odvisna od dolinskih cestarjev, ki bi jo najraje kar črtali s svojega seznama.

Primeri iz tujine kažejo, da se je povsod po uvedbi cestnine zanimanje za tako cesto povečalo. Mi že vemo, kaj in kako je z Vrščem, da

Everest je dva metra nižji

Kot so pokazale najnovejše (in glede na to verjetno najnatančnejše) meritve, je Mount Everest, najvišja gora sveta, dva metra nižji, kot smo mislili doslej. Uradna višina je odslej 8846,10 metra, to je 2,03 metra manj kot doslej.

Gorniki, ki vsako stvar radi obrnejo na šalo, so že povedali svoje: nič čudnega, pravijo, da je Everest nižji, saj se je pod tolikšno težo svojih oboževalcev moral pogrezni v vase: samo v enem dnevu letošnjega maja je bilo na njegovem vrhu kar 37 ljudi!

so tam prekrasne panorame itn., tujemu turistu pa bo cestnina izziv, da ne gre za navadno, temveč za turistično cesto. Ceste čez Silvretto nad Montafonsko dolino, ki so jo zgradili ob gradnji elektrarn, ni nihče od turistov niti povohal; ko pa so uvedli cestnino, so začeli prihajati tako rekoč množično. Cesta pelje čez 2000 metrov visok prelaz med Tirolsko in Vorarlbergom, na vrhu pod ledeniškim Piz Buinom pa je umetno jezero z izletniško ladjo. Prav tako bi lahko vpeljali cestnino na Mangrt-

ski cesti s Predela navzgor. Seveda bi jo morali prej temeljito popraviti in zavarovati. Gotovo bi bila ta cesta bolj obiskana, če bi turisti vedeli, da nekdo zanjo skrbi. Najlažje je pač postaviti na začetku ceste prometni znak, ki prepo-veduje vsak promet. Ob vsem tem pa razlagati na turističnih sejnih in promocijah, da smo alpska dežela. Doma pa »na terenu« demantiramo celo tiste dobronamerne tuje pisce, ki naše Alpe v knjigah in vodnikih kujejo v zvezde.

(Slovenske novice)

IZ NOVEGA MESTA NA GORO IN NAZAJ V 15 URAH IN 17 MINUTAH

REKORDNA DIRKA NA TRIGLAV

23-letni **Sandi Bayer** iz novomeškega predmestja Žabja vas je v soboto, 10. julija letos, po 15 urah in 17 minutah lahko le še prav na kratko razložil, kako je prišel na Triglav in nazaj domov, potem pa je za hip omedlel; medtem ko je prihajal k sebi, pa so navdušeni spremljevalci in krajani Žabje vasi nasproti njegove domače hiše popili nekaj kozarcev piva, ki ga je junaku in njegovim občudovalcem poslala ljubljanska pivovarna Union.

Potem ko je Sandi čez kratek čas prišel popolnoma k sebi, je lahko podrobneje pojasnil svoj nenavadni podvig.

Že lani se je na dan osamosvojitve Slovenije podal na Triglav in za pot na najvišjo slovensko goro in nazaj v Novo mesto potreboval 16 ur in pol, letos pa je svoj podvig pod budnimi sodniškimi očmi ob spremstvu dveh kombijev in snemalca še izdatno izboljšal.

Tisto soboto je točno opolnoči s kolesom odpej-
ljal iz Novega mesta skozi Žužemberk, Krko, Grosuplje, Ljubljano, Medvode, Kranj, Naklo, Podbrezje, Jesenice in Mojstrano do Vrat, kamor je prikolesaril v soboto zjutraj pet minut čez

peto uro. »Tam sem pustil kolo in se v hitri hoji povzpел na Triglav, kamor snemalec tudi zaradi prehudega vetra - rekli so, da so sunki čez 100 kilometrov na uro - ni mogel, med vzponom pa je padlo tudi nekaj deževnih kapelj,« je pripovedoval Sandi. »Na vrhu sem se požigosal po majici in se potem spustil nazaj v Vrata. Kakšni dve tretjini poti v dolino sem pretekel. Iz Vrat na vrh sem hodil dve uri in 58 minut, nazaj v dolino pa uro in tričetrt. Potem sem se preoblekel in spet sedel na kolo. Zaradi nasprotnega vetra je bila vožnja nazaj počasnejša in tudi bolj naporna.«

Sandi Bayer je imel hudo krizo pri vasi Brezje, kjer je že skoraj nameraval odnehati, a sta ga kozarec piva in sendvič spet spravila k sebi. Nočni del kolesarjenja je zmogel z več kot 30 kilometri na uro, ko pa se je bližal cilju, je dobil nove moči: od Žužemberka do Novega mesta je zadnji kos poti prevozil s hitrostjo več kot 35 kilometrov na uro.

In še nekaj tehničnih podrobnosti! Sosed **Smole**, nekdanji kolesar novomeške Krke, mu je pripravil kolo. Vozil je pravzaprav z dvema - z enim po asfaltu in z drugim po makadamu, ves čas brez okvare. Edina nesreča se mu je primerila četrto ure pred ciljem, ko ga je zaradi premajhne pazljivosti po očesu oplazila odlomljena veja, ki je visela z drevesa.

Sandi ni bil nikoli vrhunski športnik. V svojih še mlajših letih je treniral pri nogometaših Elana, kjer je bil vratar. Zadnji čas pa se je navdušil nad kolesarjenjem in se večkrat pelje na Gorjance, kamor ga spremljata psička Rudi in Džusi. Ker slednji večkrat omaga na tej poti, ga mora Sandi pogosto voziti na kolesu. - Omeniti velja, da si je Sandi svoje prvo Rogovo kolo kupil za denar, ki ga je zaslužil z nabiranjem jurčkov.

Sandi Bayer čaka koga, ki bi bil sposoben priti iz Novega mesta na Triglav in nazaj v Novo mesto izključno z mišicami svojih nog prej kot v 15 urah in 17 minutah.

Jože Splichal (Slovenske novice)

Smučanje z južnega vrha Everesta

Številni svetovni rekordi so že bili postavljeni na Everestu, zadnji med njimi pa je hkrati eden od najzanimivejših. Francozu Pieru Tardivelu je uspelo smučanje z njegovega južnega vrha, s tem pa je postavil smučarski svetovni višinski rekord. Gorski vodnik iz Anancyja je v okviru komercialne odprave prišel na streho sveta. Omembe je vredno, da je vso svojo opremo, tudi dodatni kisik, sam nesel na vrh. Neki francoski izdelovalec je razvil in izdelal posebej za to odpravo posebne smuči za alpinistično smučanje, ki tehtajo zelo malo - komaj en sam kilogram. Jeseni lanskega leta (že!) je Tardivel prišel na južni vrh. Zaradi nevarnosti plazov se je smučal od tod karseda blizu skal, dokler ni po približno 40 stopinj strmeh pobočju Lot-seja pripeljal do drugega višinskega tabora v višini 6400 metrov. To je bil vsekakor izjemen dosežek, ko je v taki višini in pri 45 stopinjah mraza še lahko smučal. Tardivelove besede po vrnitvi v bazni tabor: »Problem je bil zrak, vseskozi sem imel občutek, da se bom zadušil in utopil.«